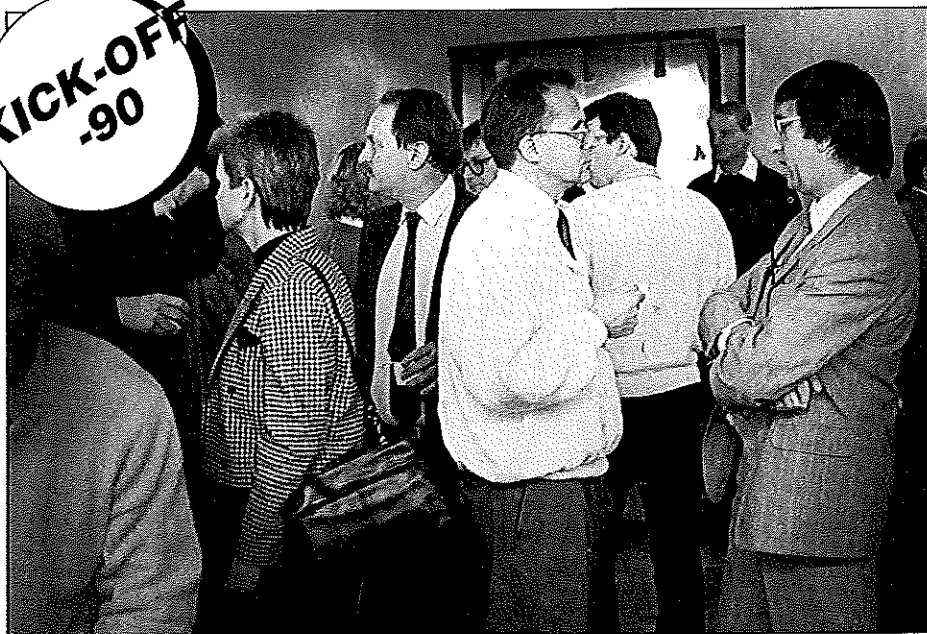

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB • Nr 1/-90

VOLVO

**KICK-OFF
-90**

"Volvo Data är en viktig strategisk resurs"

— Det blir allt viktigare att ni lever nära Volvo. Ni kan tekniken, men ni måste kunna hjälpa till att tala om vad det ligger för strategiska möjligheter i den. Ni behöver vara visionärer på Volvo Data. Signalen är inte att vi ska uppträda som separata företag inom Volvo intern. Därför: lev nära Volvo.

Det sade Anders Svedberg, ordförande i Volvo Datas styrelse, när han gästtalade på Volvo Datas kick-off i Konserthuset den 26 januari.

— SIDAN 8 - 11 —

Planera produktionen på din persondator

Hur kan produktionen i en fabrik se ut? Bygg upp den på en persondatorskärm och se själv. Det kan du göra med simuleringsprogrammet Witness.

— SISTA SIDAN —

Virus hos Volvo-företag

Ett datorvirus har slagit till hos ett Volvo-företag. Det var strax före jul det hände. Mer om hur du skyddar din persondator från virusangrepp på...

— SIDAN 13 —

Första mötet för ny DEC-grupp

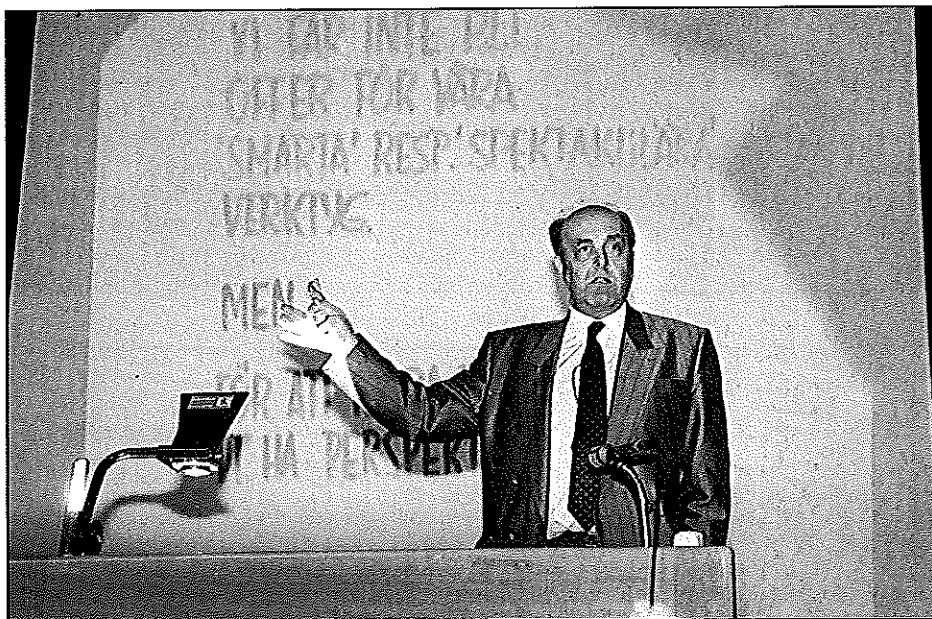
I december träffades för första gången Volvos nybildade DECUS-grupp. DECUS är en förening för användare av DEC-utrustning och har 120 000 medlemmar i hela världen.

— SIDAN 4 —

"Vi får inte bli offer för våra spektakulära verktyg"

— Att inte arbeta med otillräckliga verktyg är inte att vara negativ mot tekniken. Det är inte synd om datorleverantörerna. Vem har bett dem producera just dessa pryttilar? sade professor Werner Schneider när han i Volvohallen nyligen talade om hur man gör användbara datasystem som fungerar som användaren tänkt sig.

— SIDAN 5 —

Några ord om att hamstra gratisdricka

Att "sno med sig G-P från receptionen utan att tänka på kvällsjobbarna och att hamstra gratisdricka från automaten och lägga undan i kylskåpet", visst är det okamratligt. Eller hur?

Någon på Volvo Data tyckte iallafall det och skrev en kort insändare till Terminalen. Det var bara en sak.

Skribenten glömde att tala om för mig vem han eller hon var. Och därför kan jag inte publicera just den insändaren. Tyvärr.

Anonym, jovisst!

Får man inte vara anonym, då? Jovisst, får du det. I tidningen och inför alla som undrar om vem som kan tänkas ha skrivit den.

Men som redaktören måste jag veta vem som har skrivit insändaren, även om detta stannar hos mig i de fall insändaren vill vara anonym i tidningen.

Varför måste jag det? Ja, förutom att lagen säger så kan det ju ibland hända att insändaren väcker debatt och kanske behöver komma med ytterligare kommentarer. Vet jag inte då om vem som har skrivit insändaren, så blir det lite knepigt att få tag på honom/henne...

ANNIKA
LUNDBERG

KLOTTER- PLANKET

Föräldralediga är inte mycket värda!

Jaha, då har man äntligen fått resultatet av 1989 års löneförhandlingar och finner sig vara en ohjälplig förlorare för att man är föräldraledig och med i facket. Vad är nu detta undrar någon?

Jo, så här fungerar det nämligen. Är du föräldraledig när den nya lönen fastställs skall du veta att varken Volvo Data eller din fackförening lägger två strån i kors för att din lön skall följa den normala utvecklingen.

Alla tillägg skalas bort

Alla tillägg skalas bort, dvs ålders-, kvalifikations- och befodringsstillägg, löneglidningseffekter, de lokalt avtalade tilläggen, centralt avtalade, allmänna potten och ev kvinnopotten. Kvar blir det centralt avtalade generella påslaget.

För min del som tillhör CF är detta en procent! Normalt sett brukar de som tillhör SIF ha något högre procent här eftersom CF-medlemmarna har så mycket högre ålderskvalifikations- och befodringsstillägg. Är du oorganiserad tjänsteman så sorterar företaget in dig under SIF, så att du får samma som dem.

Vad är det för mening?

Då frågar man genast vad det är för mening med att vara med i facket när man är föräldraledig,

då man to m vissa år kan förlora på att vara CF-ansluten jämfört med att vara oorganiserad. Någon valuta för den dryga hundralappen du betalar din fackförening (oavsett vilken det är) har du inte.

Invändning?

Nu invänder säkert någon och säger: Ja, men vad har du för nytta av lönehöjning när du ändå får föräldrapenning ifrån sjukkassan och för övrigt har du ju möjlighet att förhandla om din lön när du kommer tillbaka efter föräldraledigheten?

Då kan jag förklara hur det fungerar. Ersättningen som man får från försäkringskassan utgår med samma belopp som för sjukförsäkringen, dvs 90 procent av lönen. Skulle din lön ändras under föräldraledigheten så justeras föräldrapenningen efter detta. Med den sk lönehöjning du får ifrån Volvo Data, så hänger du inte ens med inflationen.

Mer betungande

Förutom att det blir mer betungande med de vanliga utgifterna (mat, hyra, och dylikt) så har du kanske en studieskuld som räknas upp och betalas av som om du hade en normal löneutveckling.

Från personalavdelningens sida sägs det att man har möjlighet att förhandla om sin lön

Insändare kan man aldrig få för mycket av. Ta chansen att tycka fritt ur hjärtat.

Vill du vara anonym så går det bra. Din identitet kommer endast redaktionen att känna till.

Fatta pennan och bldra till en levande debatt! Memoid: VD. TERMINAL Adress: avd 2030, HD 1S.

när man kommer tillbaka efter föräldraledigheten. Javisst, men det är det ingen som upplyser dig om och du tror väl inte att företaget gör något utan kraftiga påstötningar.

Gravid nästa lika illa

När jag arbetade deltid mellan mina båda barn, ställde jag en försvant fråga om lönen och fick till svar att jag fick vänta till ordinarie förhandlingstillfälle. När detta inföll (de är ju så snabba på Volvo, 1989 års lön i november t ex) var jag redan gravid med barn nummer två, så då var det inte frågan om annat än det generella påslaget (att man är gravid räknas nästa lika illa som att vara föräldraledig).

Råd till blivande föräldrar

Mina råd till er som skall ta föräldraledigt så här i babybooms-tider. Med den utbyggnadstakt vi har utav barnomsorgen i Göteborg, så har ni inte en chans att få plats de tre först åren såvida man inte kan åberopa något form av förtur. Man får försöka utnyttja föräldraledigheten så länge det går och därefter lita till mor- och farföräldrar, svarta dagmammor, eller lösa det på något annat vis.

Det är viktigt att ni noga tänker igenom vem som skall vara hemma. Både ekonomiskt

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB.

Redaktör och ansvarig utgivare: Annika Lundberg, tel 66 73 64.

Memoid: VD. TERMINAL Internadress: avd 2030, HD 1S Postadress: Terminalen, Volvo Data AB, 405 08 Göteborg. Årgång: 19 Redaktionskommitté:

Företaget: Ronny Westher, Ingvar Gall, SIF: Leif Hägerström, CF: Ragnhild Westin. Adjungerad: Annika Lundberg. Kontaktkommitté: Ingvar Gall avd 2030, Pia Magnusson avd 2170, Arne Hasselgren avd 2210, Rolf Persson avd 2301, Margareta Pettersson avd 2450, Ulf Linnarsson avd 2550, Gunnar Hindelius avd 2602, Aleksander Ratz avd 2850, Anita Rasmusson avd 2980, Magdalena Dahlsjö avd 8210, Douglas Lundqvist avd 8301, Lilian Örgmäc avd 8900. Sättning: Redaktionen Macintosh. Repro och tryck: Tryckeri AB Framåt, Göteborg.

Terminalen trycks på miljövänligt papper.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och ev korta ner insänt manus. Detta nummer är slutredigerat den 29 januari.

och karriärsmissigt. Arbetar man på Volvo så är det en nackdel såväl ekonomiskt som karriärsmissigt (jag förstår varför det är så få män på Volvo Data som tar föräldraledigt).

Vänta i det längsta

Om du nu arbetar på Volvo och skall ta föräldraledigt, så vänta i det längsta med att informera företaget, så kanske du klarar dig över en löneförhandling utan löneinskränkning p g a graviditet.

Gå ur facket i god tid

Informera facket i god tid om att du tänker gå ur. Det brukar i allmänhet ta sex månader. Det finns ingen anledning att sponsra dem medan du är föräldraledig. De gör absolut ingenting för dig. Den avgift du beta-

lar till dem kommer du garanterat att behöva till annat.

Personlig utveckling

Till slut: Nu vill jag inte avråda någon från att ta föräldraledigt för det ger enormt mycket till den personliga utvecklingen.

Så mycket som jag har lärt mig inom områdena organisation, konfliktlösning, planering, tålmod, innovation och människokännedom, finns det inte en enda kurs i världen som kan ge mig. För att inte tala om den otroliga simultanförmåga som man utvecklar.

Volvo Data är uppenbarligen av den uppfattningen att personlig utveckling endast kan

ske med hjälp av dyra kurser. Det betalar man gärna. Men att det skulle ge något till den personliga utvecklingen att vara hemma med sina barn har man inte insett.

Inte ens inflationen

Så i det fallet kan man inte ens låta medarbetarens lön följa inflationen, trots att det inte kostar företaget något (det är ju försäkringskassan som betalar ut pengarna).

Volvo Data har ju under de senare åren anställt många unga välutbildade kvinnor (för jämnare könsfördelning som det så fint heter).

Hur behålla välutbildade kvinnor?

När dessa har arbetat några år, kommer naturligtvis en del av

dem att skaffa barn. Det skall bli intressant att se hur man skall motivera dem att bli kvar på Volvo Data efter en föräldraledighet med denna behandling.

Intressant att se

Det skall också bli intressant att se om CF eller SIF tänker vakna någon gång. Men som det är nu lär det väl inte hända något på åtminstone tio år för på Volvo Data sitter fyrtyalist-proppen och äldre (män) i ledande ställning och de flesta av dem har missa något väsentligt i sin personliga utveckling: att vara hemma med sina barn medan de var små.

TJÄNSTLEDIG
P G A PERSONLIG
UTVECKLING

CF svarar:

Insändaren har rätt i mycket

Till en början vill jag ge insändaren rätt i mycket av dennes synpunkter på de föräldraledigas lönesituation, men inte i allt. Det är riktigt att de "barnledigas" löner hittills har hanterats så att de som är lediga vid löneredovisionstillfället i allmänhet bara har fått det "generella", men i gengäld fått en justering när de återinträder i tjänst.

Otillräckliga lönejusteringar

Vår erfarenhet är att vid de bolag där så har skett, har det fungerat bra i varje fall när ledigheten varat över enbart ett löneredovisionstillfälle. Tyvärr har det vid flertalet bolag (inklusive Volvo Data) i praktiken varit så att lönejusteringen inte har gjorts eller varit otillräckliga.

I insändarens fall så har bristen förstärkts av det faktum att hon har fött flera barn med endast en mycket kort arbetsperiod på Volvo Data mellan barnen.

Ny överenskommelse

CF har varit medvetet om dessa brister och därför har CF och övriga fack kommit överens med Förhandlingssamordning, tjänstemän, att de föräldralediga fortsättningsvis skall vara med i den ordinarie löneredovisionen och då lönesätas utifrån sina prestationer då de var i tjänst. Denna överenskommelse är bara några dagar gammal när jag skriver detta och jag kan inte här ta upp alla detaljer om hur detta kommer att hanteras.

Vid detta "systemsifte" måste spe-

ciellt de som nu är barnlediga och som drabbats av det gamla synsättet uppmärksammas.

Tankeställare

Vad insändaren i övrigt tar upp är allas vår syn på att vara föräldraledig. Att vara hemma och vårda sina barn är personlighetsutvecklande och positivt även för företaget, arbetskollegor och för de tjänster/produkter vi producerar här på Volvo Data. Låt insändaren bli en tankeställare för oss alla!

Slutligen: man kan ha olika uppfattningar om nyttan av att vara med i "facket". Facket arbetar ju med mycket annat än lönefrågor som medlemmen har nytta av när det är dags att komma tillbaka. Därtill kommer att det är svårt för facket att agera i ett enskilt fall om inte medlemmen redan på ett tidigt stadium kontaktar facket.

RAGNHILD WESTIN,
ordf CF-sektionen vid Volvo Data

SIF svarar:

Frågan har diskuterats

Din fråga har varit uppe till diskussion vid några tillfällen under senare år och vi har diskuterat andra lösningar.

Den 15 januari 1990 tog SIF-klubben upp denna fråga vid överläggningen inför årets löneredovision mellan SIF och Volvo. Parterna var överens om att tjänstledighet p g a:

- föräldraledighet,
- långtidssjukdom,

- arbetsskada

skall ha en normal löneutveckling och att detta kommer att beaktas av SIF framöver. Vid tjänstledighet på mindre än 3 månader skall lönesättande chef bedöma lönen. Vid tjänstledighet på mer än 6 månader kan det bli ansvarig personalchef som får ansvara för att sätta rätt lön.

LEIF HÄGERSTRÖM
ordf SIF-sektionen vid Volvo Data

Personal svarar:

Visst kan livet tyckas trist ibland

Visst kan livet tyckas trist och tungt ibland och särskilt då om man är föräldraledig från Volvo Data i längre perioder. Som insändaren framhåller har det hittills varit så att den som varit tjänstledig under större delen av en löneavtalsperiod som regel fått ett sämre utfall än den som varit i arbete på företaget.

Volvo Datas policy har varit den att pottpengar i löneredovision i första hand skall fördelas bland dem som varit i produktivt arbete.

Vid överläggningar inför årets löneredovision har denna fråga tagits upp centralt och det har klarlagts att tjänsteman som är tjänstledig för sjukdom eller föräldraledighet deltar i löneredovisionen på samma villkor som övriga. Chefen har alltså att ta ställning till vilka arbetsinsatser och prestationer den anställde har att bedömas utifrån. Insändaren kan med andra ord se framtiden an...

STEN RAMQVIST
Personal

Första mötet för ny DEC-grupp

I december hölls det första mötet för Volvos nybildade DECUS-grupp. Det var 8300 som arrangerade ett två-dagars seminarium på Hindås Hotell för systemutvecklare, tekniker och chefer som arbetar med DEC-utrustning.

Digital Equipment Computer Users Society (DECUS) är en förening för användare av DEC-utrustning. Föreningen har funnits i många år och kan berömma sig av att vara världens största användarförening med över 120 000 medlemmar.

Programvaruutbyte

Syftet när föreningen bildades var att användare av DEC-utrustning skulle få tillfälle att sinsemellan utbyta erfarenheter och programvaror. Programvaruutbytet är fortfarande en viktig del av DECUS's verksamhet och föreningen administrerar en katalog med över 2 000 program.

Som medlem har man tillgång till dessa program och det enda man betalar är distributionsmedia och expeditionskostnader. I övrigt arbetar DECUS med arrangemang av stora nationella och internationella konferenser.

Stort intresse

Vi visste att det fanns ett intresse inom koncernen för att få tillstånd ett forum där man diskuterar systemfrågor som är specifika för DEC-användare.

Vi kunde däremot knappast ana att intresset skulle vara så stort som det visade sig vara. I samband med planeringen av konferensen bokade vi en konferenslokal och övernattnings för 75 personer. När anmälningarna strömmade in visade det sig att vi, trots vår optimism, hade underskattat intresset. Vi lyckades klämma in 82 deltagare men fick tyvärr tacka nej till de övriga.

Visa av denna erfarenhet kommer vi inför nästa års konferens att boka lokaler så att vi kan ta emot alla intresserade.

DECUS är världens största användarförening. Nu har man startat en DECUS-grupp inom Volvo som träffades för första gången i december då 8300 arrangerade ett seminarium i Hindås (foto: Conny Nylén).

Brett program

Eftersom det var första gången som Volvos DECUS-förening träffades lade vi upp ett program som syftade till att informera brett om de olika metod- och teknikområdena som diskuteras på olika håll inom Volvo idag.

Några axplock

- Janne Johansson, Volvo Data, redde ut begreppen och problemen runt distribuerade databaser. Under devisen TIN-STAAFL (There is no such thing as a free lunch) visade han att de fördelar som man kan uppnå med distribuerade databaser inte är gratis.

Förutom tekniska problem som låsningar och konsistens i databaserna så uppstår avsevärda administrativa problem rörande dataadministrationen.

Hett ämne

- Objektorienterad systemutveckling är ett 'hett' ämne i fackpress och systemutvecklingsdebatt. Många pratar om det, men få kan definiera vad som egentligen menas med uttrycket. Därför var nog Christer Hulténs, Neotech AB, föredrag i ämnet välkommet för de flesta deltagarna.

Christer beskrev hur det objektorienterade angreppssättet vuxit fram och vad som karaktäriserar objektorientering.

- Ett annat populärt begrepp är 'öppna system'. En representant från Digital redogjorde för

DEC's strategier för att göra sina miljöer öppna. Det finns en mängd olika standards och standardiseringskommittéer som inte så sällan försöker lansera standards för samma områden.

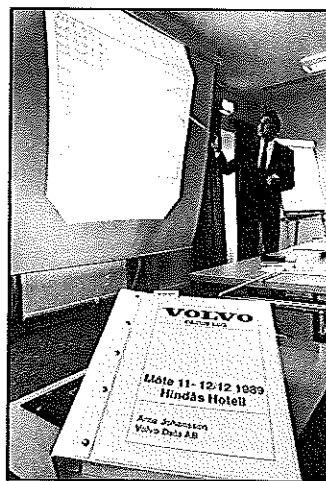
Inom öppna system förefaller Open System Foundation (OSF) vara den organisation som har den största förankringen. OSF stöds av såväl stora datorleverantörer (bl a IBM och DEC) som av stora industriföretag. OSF är ett softvaruhus och auktoriserar programvaror som

uppfyller de krav OSF ställer för öppenhet.

- Arne Johansson, Volvo Data, beskrev hur 8300 ser på användandet av arbetsstationer i systemutveckling. Huvudskälet till att införa arbetsstationer i våra system är ju att vi vill få tillgång till de förbättrade dialog- och presentationsmöjligheter som arbetsstationerna erbjuder.

Men vi måste se upp så att vi inte skapar lösningar som förutsätter att vi använder arbetsstationer av ett speciellt fabri-

kat. Dessutom måste vi bli åtminstone lika effektiva i utveckling av window-system som vi traditionellt har varit när vi utvecklat system för formulärhantering.

Christer Hultén från Neotech berättade om objektorienterad systemutveckling på 8300:s seminarium i Hindås.

Arne redogjorde vidare för den ansats 8300 gör som innebär att vi förlitar oss på X11-protokollet för kommunikation mellan arbetsstationen (server) och värdator (client). X11 är en standard som är antagen av OSF. För att höja abstraktionsnivån i programutvecklingen provar

vi en programvara som heter TELEUSE.

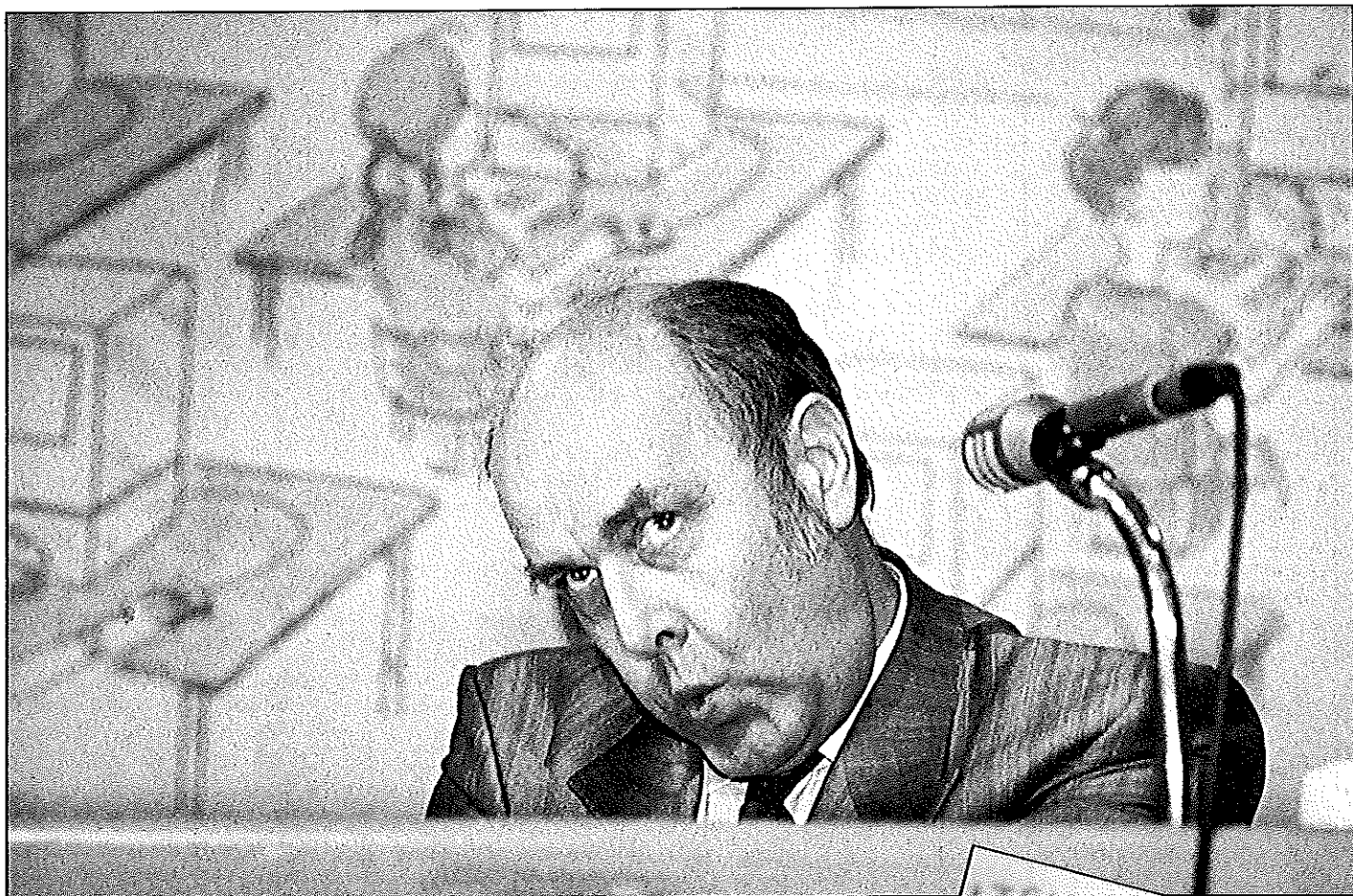
Kontakter

Lika viktigt som det innehållsmässiga i föredragen var nog tillfällena att knyta personliga kontakter med kollegor från andra företag inom koncernen.

På kvällen anordnades en gemensam konferensmiddag som under allt livligare former fortsatte långt in på småtimmarna.

MIKLOS BAJZATH, avd 8302

Huka er, nu laddar han om!

Professor Werner Schneider från Uppsala universitet bjöd på stor show när han på sitt inlevelsefulla sätt demonstrerade konsekvenserna av att använda datorer för sådant som människan är bättre lämpad för att göra utan datorns hjälp (foto: Conny Nylén).

Professor Werner Schneider från Uppsala universitet är på gång. Nu senast i Volvohallen där han försökte reda ut hur man gör användbara datasystem som fungerar som användaren har tänkt sig. Det var Konsultgruppen som ordnat detta seminarium i anslutning till Volvo Personvagnars stora satsning på MDI, Människa Dator Interaktion.

— Vi får inte bli offer för våra "smarta" respektive "spektakulära" verktyg. För att klara detta måste vi ha perspektiv både på människor och datorer, på vad människor är bra på och på vad datorer är bra på, menade professor Werner Schneider.

Ett mänskligt perspektiv på människa och dator, är det självklart? Inte alls, om man får

tro Werner Schneider.

— Redan vid sekelskiftet premierade skolorna barnet som var duktigt i matte framför det där flummiga som kallas dikt och musik. Schematisera, formalisera, strukturisera. Ju mer vi ägnar oss åt det, desto fler redskap måste vi ha.

Som en komponent

— Människan betraktas enligt detta synsätt som en komponent. Ju mer specificerat något är, desto svårare för människan att vara något annat än en robot. Och om människan skulle göra fel? Ja, då måste det ju bero på den mänskliga faktorn, snarare än att arbetsformen inte passar människan.

— Varför inte ha system som istället passar **människan**? undrade Werner Schneider.

— Mottot inom databranschen är ofta: Man har en lösning, men problemet saknas.

Alltså får man ändra på omgivningen så att problemet uppstår!

— Vad man ska ha är ju en **verksamhetslösning**. Där utgår man från ett verksamhetsscenario: vad vill du göra bättre, vad vill du ändra på etc. Sedan ser man på vad man gör idag och tar därefter reda på varför det inte är som man vill att det ska vara. Kanske är det bättre utbildning som behövs, andra lokaler, etc.

Kundens förväntningar

— Vilka förväntningar har tex kunder på vad verksamheten ska prestera? Ta med kunden i beräkningarna från början.

— Att inte arbeta med otillräckliga verktyg är inte att vara negativ mot tekniken. Det är inte synd om datorleverantörerna. Vem har bett dem att producera just dessa pryttilar?

— Att utveckla morgondagens lösning med dagens "billiga" krängningsprodukter är att skapa gårdagens lösningar för morgondagen, sade professor Werner Schneider.

Näste talare var Phil Puttick, ansvarig för IBM:s laboratorium i London för test av kundsystem.

— Användargränssnittet är i användarens ögon **systemet**. Om det inte fungerar, spelar det ingen roll vilka smarta system det finns i "burken", sade Phil Puttick som berättade om hur man testat system på användare i IBM:s laboratorium.

ANNIKA LUNDBERG

FRÅGAN!

"Varför har Volvo Data ingen enhetlig (läs snygg, rolig, synlig) informationsstrategi? Varför satsar Volvo Data inga resurser på information och reklam om företaget, både till anställda och kunder?"

Volvo Datas vd Göran Kling svarar:

— Vi har ingen speciellt utformad informationsstrategi för Volvo Data, vilket vi borde ha. Jag lovar att vi snarast skall undersöka möjligheten att ta fram en sådan. Vi satsar en hel del resurser på information om företaget och våra tjänster till kunder och anställda. Exempel på vad vi nu gör är: Terminalen, produkt- och tjänsteinformation, presentation — OH, "Vem gör vad på Volvo Data?", seminarier, kundbesök, kick-off, olika typer av interna möten.

Vi kommer att göra mer, bl a skall vi under året bjudas ut i kundtidning. Vi har också beslutat öka informationen om Volvo Data till grupper av intresse utanför Volvo. Om vi skall lyckas anställa duktig personal så måste vi vara ett kompetent och trevligt företag, värt att satsa på. Vår image på arbetsmarknaden måste spegla detta. Även om jag tycker att vi gör mycket så saknar jag, liksom du, den där riktiga knorren. Ta gärna kontakt igen för att utveckla dina synpunkter vidare.

Carmen med i årsbok

Sträcka på sig kan gänget som arbetar med produktionsplaneringsprogrammet Carmen på VTS, göra. Carmen beskrivs nämligen utförligt i en artikel i Ingengörsvetenskapsakademiens (IVA:s) senaste årsbok "Framsteg inom forskning och teknik 1989".

Stagnation eller

MVS, VMS, CP, RMS, MS-DOS, OS/2, VM, RSX, OS/360...

Vad betyder dessa förkortningar för dig? Varför skulle ännu en göra världen bättre?

Alla har det gemensamt att de är var sitt exempel på operativsystem, eller om man så vill, programmeringsmiljöer.

Vi som arbetar i ett dataföretag (förlåt, jag menar förstås bilföretag) arbetar alla i någon form med att tillverka eller använda datorprogram i någon form.

Förändringar

De flesta (för att nu inte dra till med något så starkt som alla) program har en historia, nutid och framtid. Historien formar oss. Den formar även våra program. Framtiden har inte lika lätt att forma oss, ofta blir vi överraskade över förändringar. Liksom våra program, de överraskas också av förändringar. Oftast påtvingade och ofta inte önskade av alla.

Vissa program (och människor) klarar inte av förändringar, de förstenas. Denna process visar sig ofta som att man förhålls till det förgångna, går i barndom så att säga.

Beredskap

Man kan skapa sig en beredskap mot förändringar. Ett sätt är att vara visionär, att bygga nutiden på något sannolikt scenario som kommer att utspelas i en nära framtid.

En annan form av beredskap kan bestå i att man gör sina program med sådana metoder att den dator man händelsevis vill utnyttja, med mer eller mindre automatiska metoder kan tillverka program som fyller den tänkta funktionen.

Som personlig strategi kanske denna teknik inte går hem i alla lägen. Antalet metoder att klara en föränderlig värld är stora. Alla syftar de till att hjälpa oss över förändringar.

Måste vi då alltid följa med

förändringens vindar? Måste vi liksom vindflöjlar svänga dit det blåser i alla lägen? Det kan man alltid diskutera. Men det blir väldigt dyrt att leva i det förflutna.

Tillverka datorsystem

Eftersom jag tänker fokusera ämnet på datorteknik uppmanar jag läsare som hängt med så här länge i hopp om att det skall handla om levnadsvisdom, att sluta läsa här. Jag kan nämligen inte något om filosofi. Däremot skall jag försöka beskriva processen att tillverka och underhålla datorsystem under en följd av år.

Datorprogram behöver en perfekt livsmiljö. Ett miljöombyte är ibland fatalt. Nästan inga program kan heller leva i en annan miljö än det de skapades för. Ibland kan kirurgiska ingrepp transplantera in ett program i en ny miljö, men oftast förloras en del livskvalitet under processen.

Ibland vänder man på steken och tillhandahåller en artificiell miljö (en sorts glaskupa med respirator) där ett program fås att tro att det lever i sin gamla miljö.

Tiden springer ifrån...

Varför byter man då miljö? Ja, oftast beror det på att tiden springer ifrån den gamla datorn. Nyare datorer från den gamla tillverkaren är snabbare och kostar mindre. Vill man behålla den gamla går det förstås bra, men servicen blir ju dyrare...

De nya datorerna har nästan alltid skillnader som påverkar programmens miljö. Ibland är det önskvärda skillnader som att mer minnesutrymme kan användas, men ibland är det andra begränsningar. Alltså måste modifieringar göras, ofta med följdverkningar.

Sotdöden

Finns det då inga framtidssäkrade datorer? Jodå, men den framtiden brukar vara sotdöden för den leverantör som inte

utvecklar sina apparater.

Hur skall man då agera för att kunna utnyttja sina program under mer än en datorgeneration? Önskar jag kunde svara på den frågan. Det skulle kunna säkra mitt behov av lyxkonsumtion för en lång tid. Vad jag kan göra är att observera vad som finns, funnits och verkar komma.

Vi börjar med att undersöka vilka typer av program som funnits länge hos oss och som alltså har överlevt flytten till en ny miljö. Det är naturligtvis användbara program som fyller en viktig funktion och alltså har befunnits värdiga att kostas på en miljötransplantation. Eller har de det? En del av dem visar sig vara nya program som helt eller delvis mimar betecknandet av gamla program. Andra är verkligen de ursprungliga som har överlevt en flytt.

Ärans och hjältarnas språk

Vad har de program som överlevt för egenskaper? Först och främst är de skrivna i ett språk som var representerat då och som fortfarande är representerat. FORTRAN är en klassiker. Ärans och hjältarnas språk(!)? COBOL är dess (lite tråkigare?) följeslagare. Båda är exempel på en kontinuitet, kanske lite tråkiga, men tydligen effektiva ur överlevnads-synpunkt.

Andra egenskaper är att de fötts i en miljö inte alltför olik vår nutida. Skillnaden mellan RSX och VMS var inte alltför stor initialt, även om den ökat hela tiden. De verktyg och metoder som utvecklades i RSX kunde användas även i VMS med god effektivitet, vilket för oss in på miljöns betydelse för överlevnaden hos ett program.

Gör sig inte själva

Program gör sig inte själva (ännu). De görs av människor. Oftast av människor i flock (s k teamwork). Program ändras dessutom under hela sin livstid.

r utveckling?

Ibland då de var felaktiga på ett eller annat sätt när de skapades, ibland för att man förändrade dem för att de bättre skulle passa in i en föränderlig omvärld. Dessutom händer det att ett program förbättras genom att funktioner adderas som gör programmet bättre i något avseende, men detta är mera ovanligt.

Viktig egenskap

En viktig egenskap hos program som överlever är att de går att ändra. Med ett finare ord: underhålla. Egenskaper hos ett program som förbättrar dess underhållbarhet är med andra ord en positiv egenskap.

Nu är vi tillbaka i miljöns betydelse för programmen. Vi har sagt att standardiserat programspråk är viktigt utan att vi sagt vilket språk. Enligt min mening är språket av underordnad betydelse så länge det är ett språk som förstås av en vidare krets än den närmsta vänskretsen. Vidare har vi sagt att en bra miljö är viktig. Både för programmet och för de människor som skall underhålla.

Som ett alldeles självklart element i överlevnaden kommer man naturligtvis att skydda programmet från förändringar så långt det är möjligt. Inga "release-byten" skall i onödan ändra spelreglerna så att program behöver byggas om för att överleva i en förändrad omvärld.

Hopplöst?

Uppfyller någon av våra nuvarande miljöer dessa kriterier? Har någon miljö någonsin uppfyllt detta? Kan någon tänkt framtida miljö göra det?

Nej. Är det helt hopplöst?

Nej.

Vilka miljöer klarar sig bäst, vilka kan på sannolika grunder sägas stå inför sotdöden? Ja, jag lämnar sotdöden. Det räcker om jag säger att en är död, en lever 3 år och 6 månader till, samt att en är av förståsiggående redan så gott som död. Jag nöjer mig med att konstatera att det

finns en gemensam nämnare till flera av de miljöer som vi redan använder. En miljö som används som utvecklingsmiljö i högre grad än någon annan.

Vidare kan sägas att den är sedd från program och programmerare likadant från den minsta (en IBM AT) till de största (CRAY om du vill räkna fort, AMDAHL, IBM, m fl om du vill ha många terminaler, och däremellan arbetsstationer och minidatorer - VAX:ar och andra).

UNIX — naturligtvis

Jag talar naturligtvis om UNIX. Det finns inget system som har den spännvidden eller den uppslutningen bland världens alla datorleverantörer. En del av uppslutningen är naturligtvis en omvändelse under galgen, men alla har de insett att klockan är slagen för den leverantör som tror sig kunna låsa in sin kund i sitt eget operativsystem.

Varför denna uppslutning kring UNIX? Det finns flera orsaker. En del är rena tillfälligheter (fanns moget vid rätt tidpunkt), andra av teknisk och ekonomisk natur.

Många av våra nuvarande datorer är gjorda av relativt nya tillverkare. Det är dyrbart nog att tillverka burkar, varför man som ny tillverkare vill köpa det man inte hinner tillverka själv.

Oberoende hårdvaran

UNIX, som tidigt gjordes oberoende hårdvaran den gick på

blev under denna tid tillgänglig som OEM-produkt. Delvis var detta en följd av AT&T:s totala inkompetens på att saluföra de datorer de själva gjorde. Det har funnits andra leverantörer av operativsystem, men inget har fallit i smaken i sådan omfattning.

Ja, jag hör dig. MS-DOS är världens mest spridda, men jag har inte sett det på något större än en PC. Inte något mindre heller för den delen. VMS kunde kanske blivit något sådant om man hade valt en processor som andra kunde tillverka och dessutom tillåtit andra att göra profit på. Nu var man inte så långsiktigt tänkande utan man såg till den kortsiktiga egna profiten. Vill du köra VMS är du HELT OCH HÅLLET hänvisad till DIGITAL.

Helt oavsiktligt

IBM kom aldrig att marknadsföra S/38 genom ombud. Det råkade de däremot göra med 360- och 370-arkitekturen. Helt oavsiktligt, men jag är övertygad om att de inte hade haft sin dominerande ställning idag om de varit ensamma om att sälja datorer av 370-arkitektur (och efterföljare).

Mångfalden av datorer och kringutrustning har varit en garanti för köparen att få bästa prestanda till bästa pris. Om inte IBM haft bästa prisprestanda har någon annan haft det. Vilken leverantör man valt har inte påverkat arkitekturen hos datorn.

Det har haft det goda med sig att programmen har kunna leva under en mycket lång tid i en relativt oförändrad miljö. Det har också haft den effekten att vi som köpare av datautrustning kunnat välja den leverantör som gett oss bäst prestanda.

Denna framgångsrika teknik kan vi använda på våra mindre datorer. Från persondatorer till arbetsstationer och avdelningsdatorer. Från AI-system till CAD. Från spreadsheets till hela produktionsstyrningssystem. Och liksom IBM-kompatiblerna, talar de samma språk, och kan kommunicera transparent tvärs över leverantörsgränser.

UNIX-datorer ökar

Tillgången på UNIX-datorer ökar stadigt. Med detta ökar tillgången på produkter som kan köpas till dem: kommunikationsutrustning, skrivminnen, terminalcontrollers. Allt användbart till (näja, praktiskt taget) alla system.

Men UNIX international, OSF, Berkley Xenix, då? Är det inte helt olika miljöer? Nej, faktum är att de allra flesta program kan skrivas till att fungera lika bra i vilken som helst av dessa miljöer. En programmerare känner igen sig i vilken som helst. Vissa av dem kan till och med visa upp flera miljöer samtidigt.

PETER HÅKANSSON,
VTS

Hallå, hallå...

Bäst på telfonkultur är 2900 Information Center. Det visade förra årets mätning. Strax före jul lottades fyra telefoner ut vid prisutdelningen på 2900:s egen kick-off. De lyckliga vinnarna blev fr v Bernt Olsson, Marianne Carlsson, Leila Eaton och Per-Anders Grösfjeld (foto Conny Nylén).

Kaffet var som vanligt ett uppskattat inslag i Volvo Datas kick-off (foto: Conny Nylén).

Kick-off i Konserthuset

Den 26 januari var det dags för Volvo Datas traditionella kick-off, den här gången på Göteborgs Konserthus.

Årets gäst var Anders Svedberg, en gång Volvo Datas första vd, nu vd för Volvo Parts samt ordförande i Volvo Datas styrelse. Två poster som han lämnar senare i vår.

Anders Svedberg bjöd på en historisk tillbakablick efter ett bildspel med sommar, hav och båtar mitt i vinter(?)rusket.

— Volvo Datas historia började egentligen 1958 med att Volvos vice vd Per Nedström varit i USA och där intresserat sig för den utveckling där man anskaffat datorer även för administration.

— En sk ADB-grupp bildades där bl a Karl-Henrik HübINETTE och Yngve Zuhr ingick. Efter mycket tuffa förhandlingar med IBM beslöt man sig till sist för att satsa på en IBM 7070. Volvo var först i svensk industri med att beställa en dator. Maskinen kostade fyra miljoner kronor och ansågs vara en mycket stor investering.

1967 bildades själva Volvo

Data och Anders Svedberg blev dess första vd.

— Till en början var Volvo Data ett rent driftföretag. 1967 var vi 140 personer, varav 60 i Eskilstuna.

Strategisk resurs

— Jag ser Volvo Data som en viktig strategisk resurs för Volvo-koncernen, sade Anders Svedberg.

— Det blir allt viktigare att ni lever nära Volvo. Ni kan tekniken, men ni måste kunna hjälpa till att tala om vad det ligger för strategiska möjligheter i den. Ni behöver vara visionärer på Volvo Data.

— Signalen är inte att vi ska uppträda som separata företag inom Volvo Internt. Därför: lev nära Volvo. Var kundorienterade. Se till att ni gör det som kunden behöver. Se till att ni gör rätt så att kunderna blir nöjda, sade Anders Svedberg och tackade för sig.

Lade ribban högt

Därefter var det dags för Volvo Datas vd Göran Kling att berätta lite om året som gått och vad som väntar under 1990.

— Vi lade upp ribban för 1989 mycket högt inom Volvo Data, vi ansträngde oss och vi

klarade det. Ni klarade det mycket bra. Tack ska ni ha!

Göran Kling pekade på att man inom Volvo-koncernen nu stramar åt. Trots detta ökar Volvo Datas volymer.

Fyra strategiska mål

— Vi får inte förleda oss att tro att detta är bra och att vi kan fortsätta som förut. Vi måste bli bättre, menade han och framhävde Volvo Datas fyra strategiska mål och hur viktigt det är att alla känner till dem.

— Jobbar vi enligt dem blir vi framgångsrika i koncernen.

— Våra kunder tror på oss. Koncernledningen tror på oss. Vår styrelse tror på oss. Det innebär också att man har stora förväntningar på något som man tror så på. Jag tror att vi kan leva upp till de förväntningarna, ansåg Göran Kling och presenterade sedan Magnus Jonasson, ny i företagsledningen efter Rolf Bäckström.

Lyckat år

Efter paus med kaffe och tilltugg anträdde Ronny Westher, vice vd på Volvo Data, podiet. Även han konstaterade att 1989 varit ett lyckat år för Volvo Data och att företagets position är mycket stark när man nu tar

klivet in i 90-talet.

— Vi har kommit in i en konsolideringsfas som bara den tillför Volvo Data cirka 30 procent i volymökning. Vi får allt fler förfrågningar om stora uppdrag. Det blåser positiva vindar för Volvo Data, sade Ronny Westher.

— Ser man till olika vindriktningar så är det ett mycket starkt önskemål att kunna kommunicera med underleverantörer, banker, importörer m fl, så att man får en smidig handelsprocess genom hela affären.

— Det finns ett stort behov i USA av att kunna avsluta en bilaffär med finansiering och allt redan då kunden kommer in i affären för första gången, annars riskerar man att kunden går till någon annan.

MDI

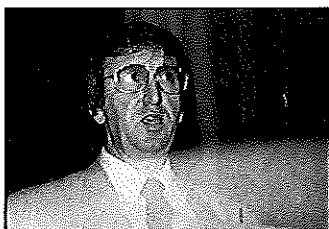
— MDI, Människa Dator Interaktion, är ett annat område där man tittar över hur man ska kunna öka systemens användbarhet.

Därefter följde utdelning av Rolf Olofssons minnespris, pris för bästa samarbete, bästa administratör och bästa förslag 1989, samt utnämning av fyra nya seniorer.

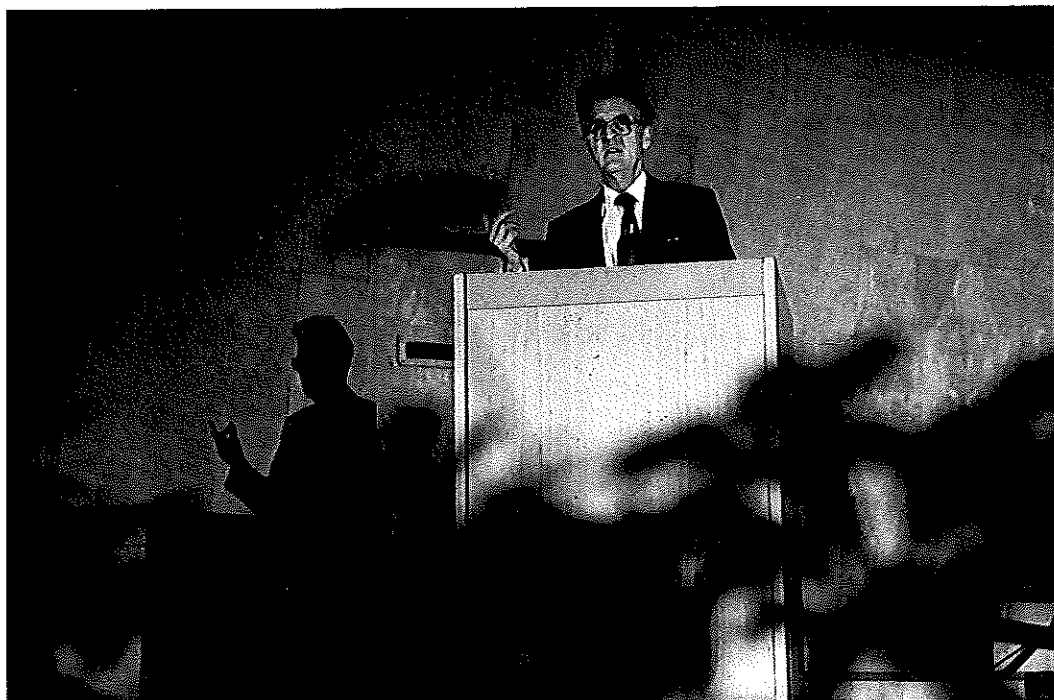
ANNIKA LUNDBERG

— Vi kommer att etablera oss både i Olofström och i Ronneby. Vi ska betjäna Olofströmsverken, men också lägga ut arbete från Göteborg till Ronneby, berättade Göran Kling.

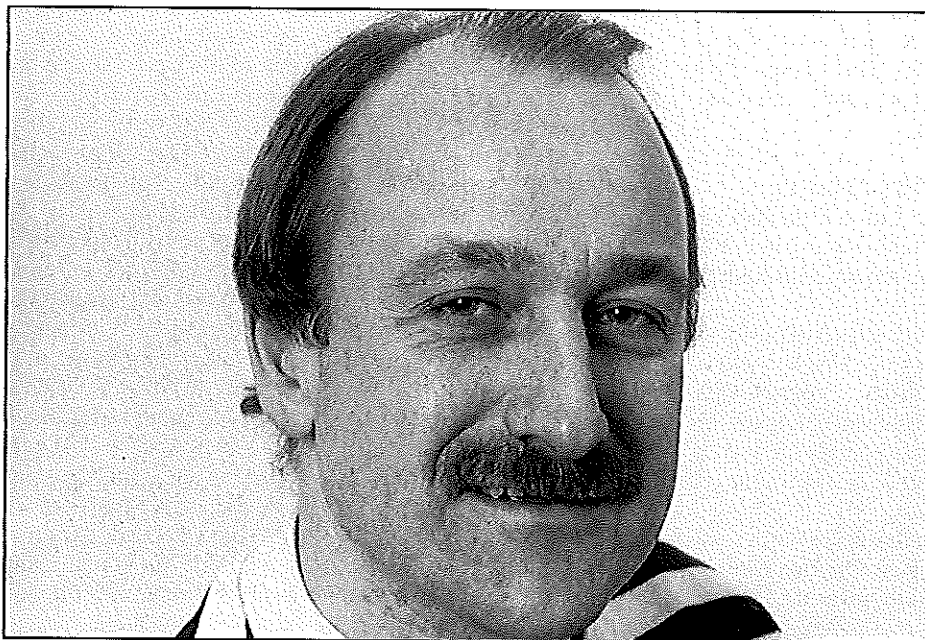
— Vi blir utsatta för en hel del utmaningar framöver, sade Ronny Westher.

Gästtalare var Anders Svedberg, ordförande i Volvo Datas styrelse (foto: Conny Nylén).

Roger Andreasson fick samarbetspriset:

"En kille som alltid ställer upp"

Roger Andreasson på avd 2120 Driftteknik har fått Volvo Datas pris för bästa samarbete under 1989 (foto: Conny Nylén).

Volvo Datas pris för bästa samarbete delas i år ut för sjätte året i rad. Den här gången gick det till Roger Andreasson på avd 2120 Driftteknik för hans insatser under 1989.

Priset för bästa samarbete 1989 gick till Roger Andreasson med följande motivering: "en kille som alltid ställer upp när det krävs, en som mycket hänger på om det skall fungera. Han är ofta på plats på helger för att se till att uppdateringar och dylikt inte ställer till med problem och att tillgängligheten förblir hög."

Volvo Datas pris för bästa samarbete delades ut för första gången 1985. Sedan dess har dåvarande avdelningen 2520 Data-kommunikation, avd 2170 Kundservice, Lars-Göran "Axet" Axmalm, Helena Öhlund, Volvo Data Syd och nu senast alltså Roger Andreasson fått ta emot den s k Globen i svarvat trä.

ANNIKA LUNDBERG

Eva 1989 års administratör

Utmärkelsen "Årets administratör inom Volvo Data AB 1989" gick till Eva Nilsson, Datacentralens (2100:s) administratör.

På Volvo Datas kick-off fick hon ta emot utmärkelsen som delades ut för första gången 1988.

Det var för tredje året i rad som utmärkelsen "Årets bästa administratör inom Volvo Data AB" delades ut.

Första gången delades det ut till Friedrich W Nocke, chef för Inköp & fastighet. Året därpå fick Albert Eklund på samma avdelning utmärkelsen och nu var det alltså Eva Nilssons tur.

Utomordentliga insatser

Eva Nilsson fick utmärkelsen för att hon under 1989 visat ett föredömligt prov på administrativ förmåga och gjort utomordentliga insatser på Volvo Data.

Företagsledningens motivering lyder:

"Vi har beslutat ge utmärkelsen "Årets administratör inom Volvo Data AB" till en medarbetare som inte bara gjort en jätteprestation på sin enhet, utan också ställt upp på alla föreslagna Volvo Data-uppdrag för att få rätsida på ekonomiska styrsystem mm. Hon har dragit ett tungt lass när det gällt att få ordning på debitering mm kring konsolideringskunder. Hon är en stötta för många på sin enhet vid produktkalkylering, ekonomiskt analysarbete, vid investerings- och budgetarbete mm."

En uppmuntran

Eva själv blev glatt överraskad över utnämningen.

— Jag blev väldigt förvånad och givetvis glad när jag fick reda på det här. Man får ju ta den här utmärkelsen för vad det är. Jag känner det som en uppmuntran, säger Eva Nilsson.

ANNIKA LUNDBERG

Eva Nilsson, administratör på Datacentralen fick på kick-offen ta emot utmärkelsen "Årets administratör inom Volvo Data AB 1989" för sina fina prestationer (foto: Conny Nylén).

Håkan fick minnespris

Det blev Håkan Lövgren på avd 2802 Metodsamordning som fick Rolf Olofssons minnespris 1990.

Rolf Olofssons minnespris instiftades förra året utav Volvo Datas företagsledning för att varje år delas ut till en person som gjort "extraordinära insatser av betydelse för ADB-utvecklingen inom Volvo, som har personligt engagemang, drivkraft och samarbetsförmåga kombinerat med kreativitet och framtidssyn." Rolf Olofssons

son skapade bl a Sesam innan han 1986 tragiskt gick bort, endast 37 år gammal.

I år fick Håkan Lövgren detta minnespris med följande motivering: "Håkan Lövgren har under året genomfört strategiska uppdrag för Volvo Data som har berört många enheter. Han har likaså bevakat och företrätt företaget vad gäller framtida tjänster och ser till varje berörd enhets behov. I sitt sätt får han varje deltagande person entusiasmerad och får tekniska ting att framstå som enkla och självklara."

ANNIKA LUNDBERG

Håkan Lövgren på avd 2802 Metodsamordning fick Rolf Olofssons minnespris.

Foto: Conny Nylén

Fyra nya seniorer utnämnda

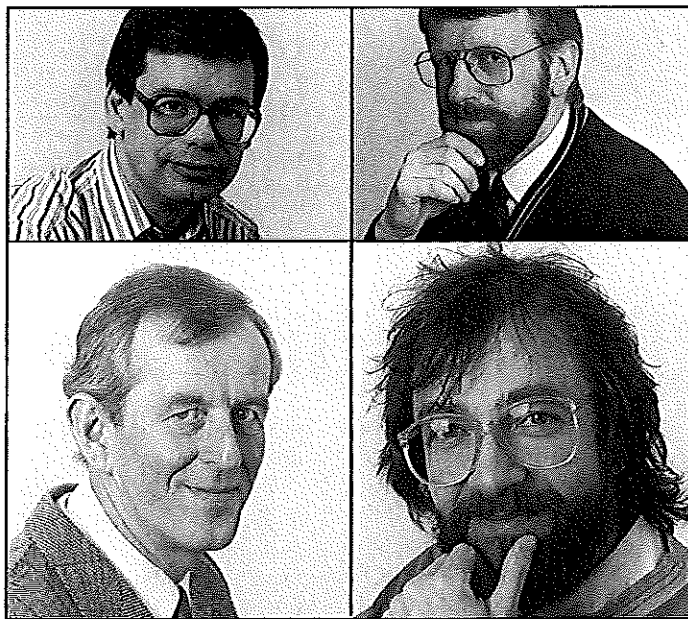
Fyra nya seniorer utnämndes vid Volvo Datas kick-off. De fyra är Ramon Nurman, Lars Gustaf Andersson, Björn Larsson och Bo Olén.

Att utnämnas till senior är ett sätt för Volvo Data att ge sina specialister och generalister ett ordentligt erkännande. Vad utmärker då en senior?

Personliga egenskaper som mogenhet, öppenhet, ärlighet och courage, lojalitet, förmåga att kommunicera, samarbeta och inge förtroende bör präglade en senior. Men hon/han bör även ha en erkänt hög kompetens inom sitt område, minst 8-10 års erfarenhet i branschen, gedigen kännedom om Volvo-koncernen och Volvo Data, kunskap om hur egna produkter och tjänster används av slutanvändare, kvalitetskänsla, utpräglad servicekänsla, mm.

Fyra nya seniorer

En av dem som nu utsågs till senior är Ramon Nurman som för närvarande ansvarar för Volvo Datas trainee-utbildning utav kommunikationstekniker.

Fyra nya seniorer utnämndes vid Volvo Datas kick-off. Överst fr v Bo Olén, Björn Larsson, Lars Gustaf Andersson och Ramon Nurman (foto: Conny Nylén).

I motiveringen heter det bl a: "Sedan tidigt 80-tal har Ramon Nurman arbetat intensivt med framför allt Memo, Sesam och Dialout. Han har varit produktansvarig, marknadsansvarig och i allt väsentligt den sammanhållande personen för det arbete som bedrivits. De framgångar Sesam nu skördar är ett

resultat av hans envisa arbete. Ramon Nurman har breda kunskaper och en personlighet som gör honom mycket efterfrågad i olika sammanhang."

Lars Gustaf Andersson arbetar på 2200 Tele- och datakommunikation och hans utnämning motiveras så här: "Lars Gustaf Andersson är en

generalist som med sin unika Volvo-kunskap och sina många kontakter i kundled, samt sina ovanligt breda kunskaper inom telekommunikationsområdet är en ovärderlig tillgång för 2200 och därmed för Volvo Data."

Björn Larsson från avd 2140 Resursplanering har också utnämnts till senior. I motiveringen heter det bl a: "Björn Larsson är en ovärderlig resurs med mycket stor bredd, en allvetare inom hårdvara med förmågan att se lösningar och dess konsekvenser långt utanför hårdvaru-området."

Den fjärde nye senioren är Bo Olén på avd 2630 Kunskapssystem. Motiveringen lyder bl a så här: "Bo Olén har en erkänt hög kompetens inom området kunskapssystem och då speciellt diagnos, där han får betraktas som en auktoritet. Genom sin ödmjukhet och positiva inställning till att alltid ställa upp och ge svar på även komplicerade frågor är han en mycket omtyckt samarbetspartner hos kunder, arbetskamrater och leverantörer."

ANNIKA LUNDBERG

PV "pratade Volvo" på 2600

En inblick i Volvo Personvagnars marknad, lönsamhet, utveckling och konkurrensvillkor fick de som arbetar på 2600 CAE/TMS i december när Robert Häller och Dan Ahlén från PV var först på plan i 2600:s nya föreläsningsserie "Prata Volvo".

För att skapa bättre förståelse för sina kunders problem, behov och önskemål har man på 2600 CAE/TMS dragit igång en egen "Prata Volvo"-serie där man bjuder in föreläsare från olika kunder.

Ett 40-tal personer slöt upp vid det första "Prata Volvo"-tillfället i december då Robert Häller från Produkt- och produktionsberedning och Dan Ahlén från Kon-

struktion & utveckling, berättade om Volvo Personvagnar.

I cirka 100 länder

Volvo Personvagnar finns idag representerat i cirka 100 länder. Företaget har 2 200 återförsäljare, 2 900 försälj-

ningsställen, 3 300 verkstäder varav 550 i Norden, 1 900 i Europa (utom Norden) och 850 i övriga länder.

Totalt arbetar 44 000 personer hos Volvo Personvagnars importörer och återförsäljare över hela världen.

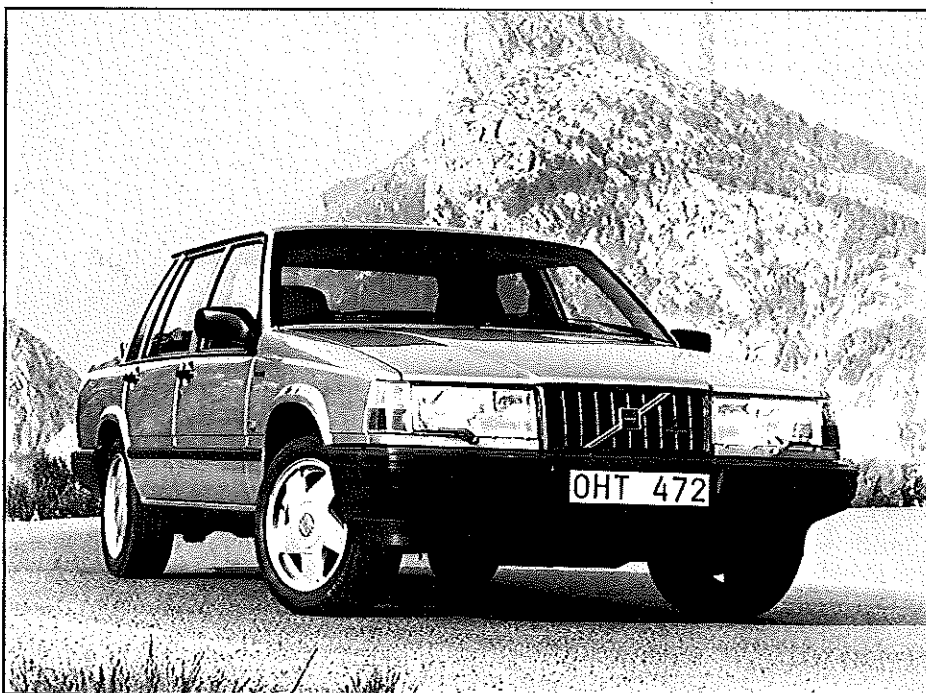
— Vi lever på det vi exporterar till Europa och Nordamerika. Trots att vi bara har en procent av marknaden i USA säljer vi över 100 000 bilar där. Det är en mycket viktig marknad. Totalt tillverkar vi ungefär 400 000 bilar.

— Volvo är dessutom störst i världen på combi-vagnar. Strax under hälften av Personvagnars försäljning består av fem-dörrars, berättade Robert Häller.

CAE

Dan Ahlén gav på "Prata Volvo" en aktuell bild av läget inom datorstödd konstruktion på Personvagnar, där huvudmiljön för CAE (Computer Aided Engineering) är CADAM och CATIA under MVS.

ANNIKA LUNDBERG

Kvalitet, säkerhet, kundomsorg och miljö är Volvo Personvagnars fyra honnörssord, enligt Robert Häller som på 2600:s första "Prata Volvo"-föredrag bl a berättade att de bilar som levereras idag har en 97-procentig avgasrening.

Svenska Re:

En väg tillbaka till jobbet

Svenska Re i San Agustín på Gran Canaria är stället för folk som snabbt vill komma tillbaka till arbetslivet istället för en längre tids sjukskrivning.

Onda ryggar och nackar, muskel- och ledbesvär, reumatiska sjukdomar, nedsatt kondition, stress och flera andra sjukdomstillstånd behandlas under avspända men effektiva former på Svenska Re.

Re står för rehabilitering och Svenska Re är en ideell förening, som utan vinstsyfte kompletterar den vanliga företagshälsovården. Svenska Re

har som medlemmar ett 80-tal företag, organisationer och företagshälsovårdscentraler, ibland dem Volvo.

De flesta patienter stannar i San Agustín i tre veckor och får en intensiv träning efter individuellt upplagda program. Den svenska personalen på anläggningen består av tre sjukgymnaster, två sjuksköterskor och ett sjukvårdsbiträde. Dessutom finns det en svensktalande spansk läkare.

Möjlighet att ladda om

Det milda subtropiska och solsäkra klimatet på Atlantön utgör Afrikas västkust bidrar verksamt till att ge patienterna

möjlighet att både "ladda om och ladda upp".

Vid sidan av det individuellt avpassade träningsprogrammet för varje patient är några programpunkter gemensamma för alla. Det är konditionsträning, styrketräning, vattengymnastik, grupp-gymnastik och avspänningsträning.

Tufft program

Det är ett tufft program och för att ge effekt kräver behandlingen att patienterna ställer upp till 100 procent. Svenska Re är absolut inget vilohem.

Vid fyra tillfällen per år arrangerar Svenska Re s k hjärtresor till Gran Canaria. Det gäl-

ler personer som haft hjärtinfarkt, genomgått by pass-operation eller lider av angina pectoris. Vidare anordnas varje år specialresor för personer som lider av Bechterews sjukdom, en reumatisk sjukdom som ger stelhet i framför allt ryggraden och intilliggande leder (axlar och höfter).

Kostnader som företagen har för anställda som genomgår rehabilitering är avdragsgilla och kostnaderna är inte heller någon skattepliktig förmån för de anställda.

Hör av dig till företagshälsovården om du vill veta mer.

FÖRENINGEN SVENSKA RE

Virus hos Volvo-företag

Ett datorvirus har slagit till hos ett Volvo-företag. Viruset (typ 1701 / Cascade) som angriper MS-DOS maskiner hade infekterat flera maskiner.

Symptomen bestod i att maskinen låste sig. Särskilt allvarligt är att viruset smittar vid första tillfället man kör ett smittat program. Angreppet detekterades den 22/12 då en maskin som normalt kör PC-NFS började krångla.

Infekterat 11 program

Den 27/12 då felsökningen påbörjades misstänktes problemet ligga i nätverksprogramvaran NFS. Detta var fel. Istället detekterades ett virus typ 1701 som redan hade infekterat 11 program.

Vid kontroll av övriga maskiner visade det sig att flera maskiner var smittade. En analys pekade ut en bestämd maskin. Varifrån den var smittad är för närvarande inte klarlagt.

Allvarligt

Jag vill rikta en allvarlig uppmaning till alla PC användare att se över sina rutiner. Den tiden är över när vi inte behövde tänka på att skydda oss. Här är några punkter att tänka på:

- Ta backup. Det är den enda säkra försäkringen.

- Använd regelbundet något av de virusdetektionsprogram som finns. Ha alltid ett detektionsprogram på en skrivskyddad diskett så att inte detta smittas. Ta inte okritiskt emot detektionsprogram.

- Betrakta alla nya program som smittade tills motsatsen bevisats.

- Skrivskydda alltid din originaldiskett innan den används. Dels för att hindra att ett nyinköpt program smittas om du skulle ha virus i din maskin, dels kan den sparade disketten vara värdefull information om den visar sig vara smittad. Den kan då användas att spåra ett tidigare led i smittkedjan.

- Om maskinen uppträder konstigt kan det vara det första symptomen. Kör omedelbart ett detektionsprogram. Hittar du virus stäng av maskinen omedelbart och ovillkorligt. Denna åtgärd kan rädda den information du har (kvar).

- Maskiner med särskilt värdefull information kan behöva isoleras så att inga oberhöriga kan, medvetet eller omedvetet, smitta ned dem. Kör inte i nätverk om det inte är nödvändigt.

Detektionsprogram

Så här kan du tills vidare få fatt på ett detektionsprogram: mema till VTS.PH. Jag kan erbjuda dig att per modem och

kermite hämta program. Dessa är shareware, vilket innebär att du förväntas sända 10 - 15 dollar till en angiven organisation. Gör det. Då får du automatiskt nya utgåvor efterhand som nya virus uppträder.

Sänd inga disketter. Jag hinner nog inte göra kopior. Jag är även mottaglig för förslag hur vi på Volvo skall göra för att mera permanent sköta detta. Vi kan till exempel teckna 'corporate license' för några program och själva distribuera ut dem. Kanske distribution via memo är en bra lösning? Du kan även kontakta IBM, de har ett program som fungerar.

De program som jag bedömt som bra är: SCAN.EXE (V46 provad, V52 finns i USA), upptäcker 46 typer av virus. Går snabbt men bara på begäran. FLU-SHOT+ är ett resident program. Ett virus som försöker något blir stoppat och identifierat. Dessutom kan program 'checksummas' så att förändringar detekteras.

Ett program som inte fungerade så bra mot just 1701 var SCANRES.EXE. Det hindrade smitta vid de försök som gjordes men utan meningsfull utskrift. Jag avråder från att lita helt på detta program.

PETER HÅKANSSON,
VTS

Marknadsorientering på 8300

8300 på Lindholmen har fått pengar från förnyelsefonden för marknadsorientering. Personalen på 8300 ska utbilda sig i "konsultrollen" för att bli bättre i sitt agerande hos kunderna, stå sig bättre i konkurrensen med andra konsultföretag, och bli bättre rustade att hantera kniviga situationer. Någon gång i vår kommer man att genomföra ett skräddarsytt seminarium på tre dagar för alla på 8300.

Du har väl motionskort?

Utav Ann-Marie Netteus på Personal kan du beställa gratis Friskis & Svettis-kort för vårens övningar, om du inte redan har gjort det.

Vill du motionera på annat sätt kan du få 175 kr i ersättning per termin om du visar upp kvitto. Det gäller dock inte ridning, golf, segling och utförsåkning. Hör av dig till Ann-Marie, tel 66 76 27, memoid VD.2450AMN.

Önskelistan

Konkret, vad vill du ska ha hänt som en följd av MMM?

- "Bilda ett nytt företag som alla inbjuds att söka sig till (aktiv handling)."
- "Tid att växa socialt — etiskt."
- "Att broar över klyftorna byggs av en gemensam idé."
- "Ett kreativt klimat som vänder negativa signaler till positiv energi."
- "Att få ett klimat där vi inte frågar om det självklara."

Hur nå dit? Kontakta Berit Sernbo, memoid: VD.Sernbo, med dina idéer.

Senaste kundenkäten:

Kunderna allt nöjdare

Volvo Datas kunder verkar bli allt nöjdare med företagets tjänster och produkter. Det visar den senaste kundenkäten som gjorts av avd 2020 Marknadsutveckling.

108 av 122 tillfrågade kunder uppgav sig vara nöjda eller mer än nöjda i den enkät som gjordes fjärde kvartalet 1989, dvs 88,5 procent var nöjda.

Jämför man med enkätsvar en ett år tidigare då 76 av 101 tillfrågade var nöjda (eller 76,7

procent) så är utvecklingen klart positiv. Andelen nöjda kunder påverkar bl a hur mycket Volvo Datas anställda får i produktivetsbonus (PBS), eftersom servicegraden räknas som en sk PBS-faktor.

Kan bli bättre?

PBS-utfallet blev efter den senaste enkäten 0,96 procent (för ett år sedan var den 0,84 procent). Kan det bli mycket bättre?

Ja, studerar man enkäten så är det fortfarande en del som

kan förbättras. Svarstider är en sådan punkt där visserligen majoriteten tycker att det fungerar bra, men där i snitt 10,6 procent i de olika kundkategorierna är missnöjda.

Inom kundkategorin 4, personer i AU-funktion, tycker dessutom närmare 4 stycken (13 procent) av 31 svarande att tillgängligheten är dålig, samt 8 stycken (25,8 procent) att deras synpunkter runt produktutveckling tillvaratas dåligt.

ANNIKA LUNDBERG

Landstinget ställer diagnos på sina system med hjälp av ADB-analys

I slutet av december fick följande nya projekt medel från Produktutvecklingsrådet.

Avd 2620 CAD/CAM fick två manveckor till en förstudie av hur man kan effektivisera FEM-modelleringen. Projektet heter CAD-PRE-FEM.

Med CAD-systemen skapar man idag funktionsrelaterade geometrier inom Volvo. Själva modellbygget med en CAD-modell som bas innehåller två moment:

- Först skall geometribeskrivningen anpassas för att uppfylla de krav som den sk meshgenereringsfasen ställer.

- Därefter skall själva meshgenereringen genomföras.

Båda dessa faser tar mycket tid och arbete i anspråk. Målet för projektet är att automatisera fas ett så att den blir 70 procent effektivare samt att införa och eventuellt utforma nya meshningshjälpmedel för att effektivisera fas två med cirka 30 procent.

Men än så länge har man bara fått klartecken för själva förstudien.

ANNIKA LUNDBERG

För två år sedan gjorde Volvo Data en presentation av ADB-analys för landstingets revisorer och på sommaren 1989 fick Konsultgruppen uppdraget att genomföra en studie på Länssjukvården i södra Älvsborgs Län.

Jobbet är ett bra exempel på hur den här typen av konsultuppdrag blir till. Det började med att ADB-Samordning gjorde en presentation av metoden för ADB-analys vid ett seminarium anordnat av Svenska Dataföreningen i Göteborg på sommaren 1987.

Förfrågan

En revisor från Kommunförbundet deltog i seminariet och bad om en presentation för revisorsgruppen.

Vi ställde upp, och något halvår senare kom en förfrågan om Volvo Data kunde tänkas genomföra en ADB-analys på något område inom Landstinget.

Analys på Länssjukvården

Efter ytterligare diskussioner och en presentation för de ansvariga politikerna bestämdes att en analys skulle genomföras på Länssjukvården i Södra Älvsborgs län.

Uppdraget startade i septem-

ber månad i år och den 15 januari kommer arbetet att avrapporteras. Redan innan formell avrapportering gjorts har man dessutom börjat diskutera en fortsättning av uppdraget för andra delar av Länssjukvården.

Tvåårig inkubationstid

En tvåårig inkubationstid mellan första idé och genomförande av uppdraget kan tyckas

".....Och hur står det till här då?"

ganska lång, men är inte alls ovanlig när det gäller den här verksamheten. Det tar lång tid från det att ledningen blir medveten om sin osäkerhet när det gäller att bedöma ADB-verksamheten till dess att man blir övertygad om att ADB-analys är det bästa verktyget för att undersöka ADB:s värde – och dessutom är en metod som ger

resultat på kort tid och med begränsad insats.

Trettio ADB-analyser

Vi har från starten 1983 genomfört ett trettiotal ADB-analyser, främst för Volvo-företag men också några uppdrag utanför Volvo-kretsen.

Idag finns fyra konsulter inom Konsultgruppen med kompetens för den här typen av uppdrag och vi räknar med ett ökat antal uppdrag under de närmaste åren.

Stort intresse

Något som talar för detta är det stora intresse som företagsledningar och revisionsfunktioner nu visar för ADB och deras behov av ett lämpligt verktyg för att bestämma värdet av ADB inom verksamheten.

Dessutom är ADB-analys en bas för utformning av strategier för utvecklingen av informationsteknologi i verksamhetens tjänst, och en utgångspunkt för ledningens kontroll och styrning av ADB.

Konsultgruppen

ADB-analyser utförs i Konsultgruppen av Göte Peterson, Yngve Zuhr, Agneta Lindgren och Björn Holmberg. Agneta är uppdragsansvarig för analysen på Länssjukvården.

GÖTE PETERSON

100 miljoner i bonus 1989

Volvo-koncernen och de fackliga organisationerna har slutit ett nytt resultatbonusavtal som gäller från 1 januari i år till och med 1992. Enligt det gamla avtalet skulle det inte utgå någon bonus för 1989. Men i och med att man tecknade det nya avtalet beslöt man att ändå sätta av 100 miljoner kronor till en fond för 1989.

KRAX

Nya på Volvo Data

Fredrik Mellin
vikarierar som instal-
latör på avd 2210 In-
stallation, underhåll.
Han kommer närmast
från gymnasiet, natur-
vetenskaplig linje.

Berit Ferm
har anställts som telefonist på avd 2220 Telefonväxeln och kommer närmast från Hotel Sheraton i Göteborg.

**Interna
förändringar:**

- Anders Philip från avd 2310 till avd 2360.
- Annika Brunolfsson och Gunilla Christensson från avd 2330 till avd 2301.
- Forrest Holmberg från avd 2330 till avd 2050.
- Anders Ågren från avd 2830 till avd 2850.
- Ingegerd Andersson från avd 2510 till 2540.
- Ralf Andersson, Lennart Floberg, Per Gustavsson, Arne Hansson, Ebbe Huveröd, Kjell Johansson, Dick Stenmark och Anders Wilsson går från avd 2510 till avd 2520.
- Lars Danielsson, Lars Hammar och Kerstin Nilsson flyttar från avd 2120 till avd 2510.
- Bo Dahlén från avd 2510 till avd 2502.

Så minns vi Bengt

Vår medarbetare Bengt Johansson har lämnat oss i stor saknad. Efter en lång tids sjukdom gick Bengt bort den 22 december 1989.

Bengt kom till Volvo Data 1985 och arbetade hela tiden på avdelningen Tillämpad matematik och statistik. Där arbetade han inom flera fält av tillämpad statistik. Inom produktionssimuleringen gjorde han bl a modeller för materialflöppet under projekteringen av

Volvo Lastvagnars MO-lager. Inom den statistiska systemutvecklingen var han huvudsakligen ansvarig för utvecklingen av Volvo Personvagnars STAR-system för uppföljning av marknadsundersökningar.

Bengt gjorde sig snabbt känd som en utomordentligt kunnig och kompetent medarbetare. Han vann respekt både hos medarbetare och kunder, och det var lätt att man glömde att Bengt på grund av sin sjukdom

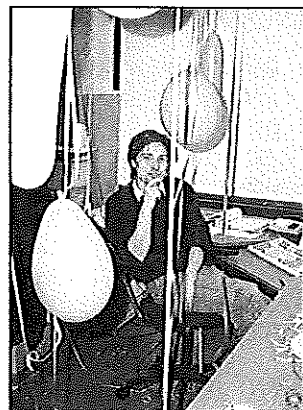

Bengt
Johans-
son

hela tiden arbetade i uppförsbacke. Nu är Bengt borta och vi tackar honom för att vi fått arbeta med honom och vara hans vän. Vi lyser frid över Bengts minne.

MARTIN HÄRNQVIST

Nygift...

Ankepensionen fick många par att slå till och gifta sig strax före 1989 års slut. En av dem var **Peter Söfelde** på avd 2321 som den 20 december sade ja till sin Annika. När han sedan väl kom tillbaka till jobbet var hans arbetsplats sig inte riktigt lik... Tacka jobbar-kompisarna för det. Grattis, Peter!

Skolan granskad i enkät

Volvo Data Skolan skickade i höstas ut en enkät tillsammans med kurskatalogen. 50 svarade. 98 procent av dessa ansåg att kurskatalogen var lättläst eller ganska lättläst.

Cirka 15 procent tyckte att informationen från Skolan fungerar ganska dåligt, medan resten tyckte att den fungerade bra eller ganska bra. 94 procent ansåg att deras samarbete med Skolan fungerade bra eller ganska bra, medan 6 procent ansåg att det fungerade ganska dåligt.

Hälften menade att deras företag ofta eller ganska ofta utnyttjar skolans kursverksamhet. Cirka 10 procent visste ej, medan cirka 40 procent menade att deras företag sällan utnyttjar skolans verksamhet.

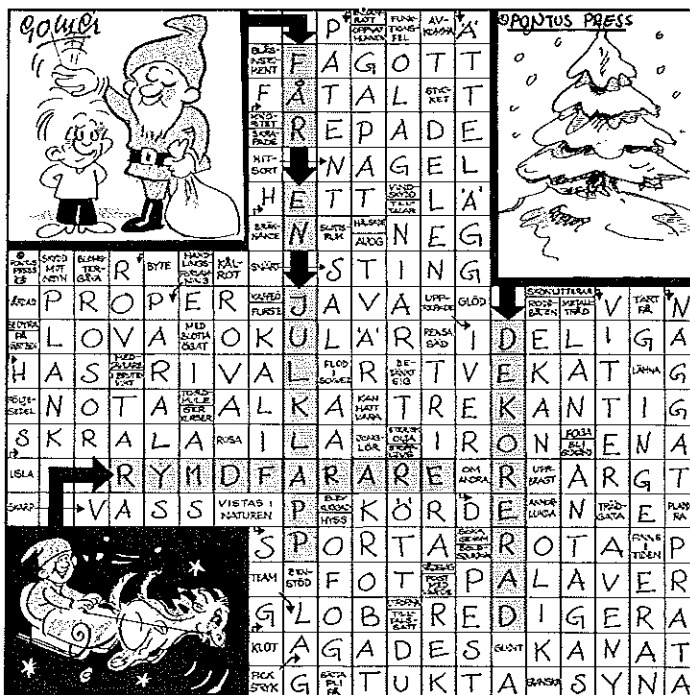
Ta genvägen till Skövde

Du slår väl 206xxxx när du ringer till Skövde, så sparar du både tid och pengar.

Här är rätta lösningen

Så här ser den rätta lösningen ut till Terminalens julkorsord som publicerades i nr 10/89. De först fem dragna rätta lösningarna har belönats med var sitt presentkort på två biobiljetter.

Vann gjorde: **Conny Grönberg** avd 2110, **Lars Ellasson** avd 2321, **Lars-Göran Andreasson** avd 8350, **Björn Eliasson** avd 2160 och **Florence Wall** avd 2220. Grattis!

Slutar på Volvo Data

- Jurek Hirschberg (formellt till Verimation 891231)
- Marie Bengtsson, avd 2323
- Carl-Erik Jansson, avd 2650
- Evastina Tillberg, avd 2810

Bygga fabrik via diskett

Det behöver inte vara så svårt att planera hur produktionen i en fabrik ska se ut. Bygg upp den på en persondatorskärm och se själv. Det menar i allafall Martin Härnqvist och Arne Ran på avd 2640, Tillämpad matematik och statistik.

Från och med hösten -89 erbjuder man på avd 2640 Witness, ett PC-baserat program för produktionssimulering. Samtidigt annonseras en konsulttjänst just inom produktionssimulering, både tjänst och program samtidigt är ju inte så vanligt precis.

Specialtjänst

— Vi har under nästan hela 80-talet också arbetat med ett par andra simuleringsprogram, fast i stordatormiljö. Och nu kommer Witness, så vi tyckte det var dags för att erbjuda den här specialtjänsten, säger Martin Härnqvist.

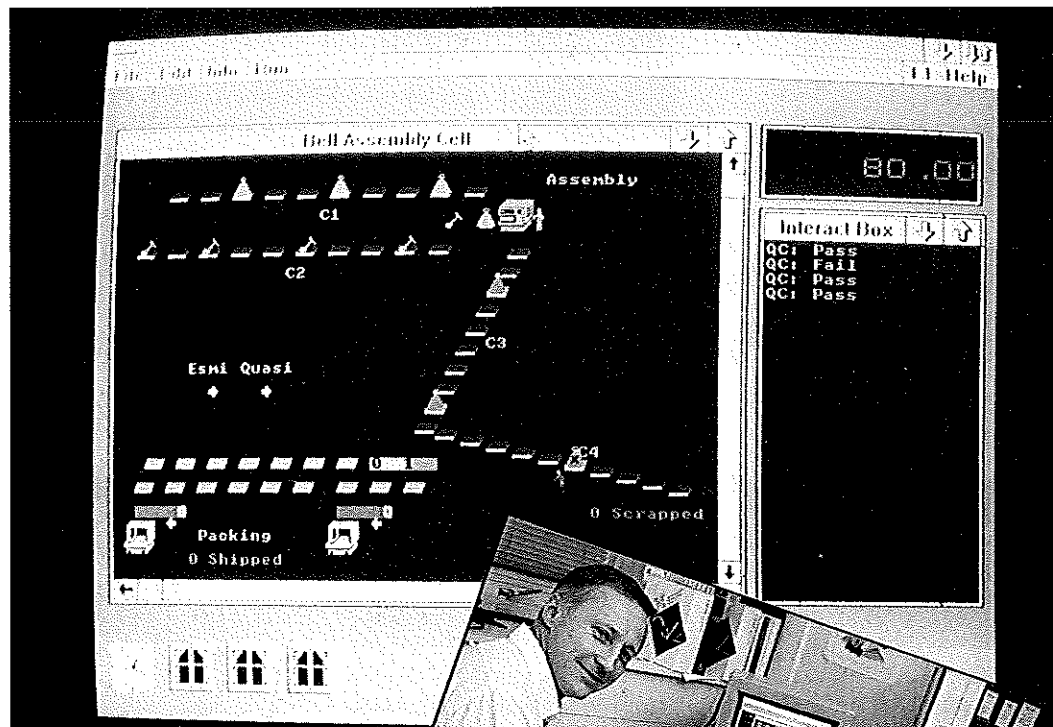
Witness är utvecklat av företaget som en gång var British Leylands datorenhet och 2640 har länge haft ögonen på utvecklingen av programmet.

— Men det är först under 1989 som det blivit så bra att vi bestämde oss för det. Det är också först nu det kommit fram persondatorer tillräckligt kraftfulla för den här typen av uppgifter, säger Arne Ran.

Inte svårare än lego

Witness är baserat på IBM:s OS/2-system och PS/2-datorer. Därigenom är det också helt igenom grafiskt och arbetar i en miljö med mus, fönster, rullgardinsmenyer och ikoner. Antingen det gäller bilrattar, pressningsmaskiner eller lastpallar går det lätt att förfärdiga egna symboler för dem med hjälp av det punktbaserade ritverktyget som finns med. Det är inte mycket svårare än lego.

På skärmen bygger man en produktionsmodell för till

Witness är PC-programmet som gått in på ett tidigare stordatordominerat område.

exempel en bilfabrik. En arbetsprocess sätts samman och sedan kan man köra igång en simulerad veckoproduktion, som på skärmen går på någon halvtimme. Med hjälp av förprogrammerade statistiska slumpfaktorer, 2640:s specialitet, kan man sedan se om processen skulle kunna hålla i ett färdigt bygge. Annars tar det inte lång stund att göra om det på skärmen och testa igen.

Åskådligt

— Fördelen med den här grafiska animationen är att det blir mer åskådligt. Det kan vara lättare att se vad man gjort för fel. Och framför allt kan den som testar och uppdragsgivaren arbeta bättre ihop och snabbare kunna ändra förutsättningarna i modellen, säger Martin.

Martin och Arne beräknar att arbetet med Witness går ungefär fem gånger snabbare än vid tidigare system. Men det finns ännu plats för de andra storda-

Arne Ran och Martin Härnqvist på avd 2640 demonstrerar Witness, ett PC-baserat program för produktionssimulering, där användaren enkelt kan simulera i ex veckoproduktionen i en bilfabrik (foto: Conny Nylén).

torbaserade produktionssimuleringsprogrammen.

— Ett program som ligger i stordatorn kan ju nås via nätverken och användas av fler människor. Än så länge arbetar Witness bara på separata datorer och det begränsar mängden användare. Men i framtiden kanske också Witness går att nå via nätverk, säger Martin.

Avdelning 2640 annonserade Witness i november, men då hade man redan förmedlat två kontrakt, ett till Volvo i Olofström och ett till Personvagnsberedningen för användning i belgiska Gent.

En del Witness-användare behöver en hel del hjälp för att bygga upp produktionsmodeller, menar Arne. Andra klarar sig helt själva.

— Den utbildning vi går på Witness är en tvådagars kurs hos programföretagets svenska filial. Och den kursen har jag faktiskt inte gått ännu, erkänner Arne, vilket också är ett bevis för att programmet inte är speciellt svårslärt.

Witness är PC-programmet som gått in på ett tidigare stordatordominerat område. Och det är inte det sista.

PER A J ANDERSSON

NÄSTA NUMMER

Manusstopp: 12 februari 1990

Skicka dina tips och artiklar till
MEMOID: VD.TERMINAL